

Uttalande till Sveriges regering

Sametinget ser med stor besvikelse och oro, på hur Sveriges regering värderar samisk kultur, språk och politiskt självbestämmande, i frågor som rör det samiska folket.

Sedan 2017, har det anslag som kan användas till beviljande av kulturella projekt, verksamhetsstöd till organisationer och sameföreningar med flera legat på samma summa, 17 878 tkr.

Vissa år har anslaget haft samisk teaters och Giellagáldus öronmärkta medel i tillägg. Men det har aldrig inneburit någon höjning av det kulturanslag som Sametinget själva fått besluta om.

Det har aldrig varit mer än 17 878 tkr, som Sametinget själva fått fördela, utan en direkt styrning via regleringsbrev.

I år, när anslag till Giellagáldu helt dragits in, skriver regeringen i regleringsbrevet att pengar från Kulturanslaget, får användas till att täcka upp den årliga insatsen till Giellagáldu.

Sametinget ser detta närmast som ett hån mot samisk kultur och även det samiska språkarbetet. Regeringen har även kraftigt dragit ned finansieringen till Samiskt språkcentrum som byggts upp för att stödja alla varieteter av de hotade samiska språken. Även medel har dragits ned hos de samiska förvaltningskommunerna.

Faktum är att regeringen inte har hörsammat ett enda äskande som framförts av Sametinget i det senaste budgetunderlaget. Detta är djupt oroande. Samtidigt bedömer regeringen att det finns ett reformutrymme på 60 miljarder men väljer att föra en samepolitik som leder till att det samiska folkets självbestämmande och verksamheter monteras ned.

Behovet av resurser är enormt för att bygga kapacitet i hela det samiska samhället. Det samiska folket tvingas samtidigt kämpa mot markexploateringar för att skydda den samiska kulturen och de samiska näringarna.

I en jämförelse med Statens Kulturråd har Sametinget inte fått någon uppräknings alls sedan 2017, av de medel som Sametingets kulturnämnd kan fördela till kulturmedel. Statens Kulturråd har däremot varje år fått sin budget uppräknad. Jämfört med 2017, har deras anslag ökat med över 70%, som de kan fördela. Sametinget får däremot aldrig någon ökning av sitt kulturanslag.

Regeringen har gett Riksantikvarieämbetet, ansvar att besluta om medel till minoritetsorganisationer för repatrieringar. Sametinget har endast rätt att yttra sig i frågan. Som regeringen känner till, så är repatrieringsfrågan ytterst aktuell inom det samiska samhället.

Sametinget har idag inget myndighetsuppdrag gällande repatrieringar av mänskliga kvarlevor eller ceremoniella föremål. Detta trots att det är det samiska folkets kulturarv det gäller.

Sverige åsidosätter samiskt självbestämmande genom minskade kulturanslag, nekande av äskanden gällande repatriering av mänskliga kvarlevor samt regelverk som gör att Sametinget inte själva får fatta beslut om hur repatrieringspengar kan användas till repatrieringen i exempelvis Ruonala.

Sametingets totala budget är alltför låg för att Sametinget ska kunna fullföra sina åtaganden och leva upp till Sveriges internationella åtaganden gentemot urfolket samerna.

Sametinget tror inte att det beror på medelsbrist, utan anser att det beror på bristande vilja och intresse för samiska frågor, samt ovilja till att Sametinget ska ha ekonomiska förutsättningar att själva bestämma om samiskt kulturarv, språk och näringar.

Staten gör miljardvinster varje år, inom Sapmi.

LKAB, Vattenfall och Sveaskog, för att nämna några exempel, drar tillsammans in åtskilliga miljarder till statskassan i direkt vinst.

Statens kolonisation av Sápmi, borde gett förutsättningar till att bevilja Sametinget en betydligt större budget än vad vi har i dagsläget.

Sametinget inser och anser, att Sveriges regering inte respekterar samisk kultur, språk eller näringar, på det sätt som staten bör göra, gentemot de konventioner som Sverige åtagit sig att följa, gällande självbestämmande för det samiska folket i våra egna frågor.